

Приет от Общото събрание на ЮЗУ “Неофит Рилски” – Благоевград на 31. 05. 2000 г., Протокол № 5; изм. и доп. на 21. 12. 2001 г., Протокол № 6; изм. и доп. на 27. 10. 2003 г., Протокол № 1; изм. и доп. на 22 .04. 2005 г., Протокол № 2; изм. и доп. на 08. 03. 2007 г., Протокол № 1; изм. и доп. на 29. 10. 2007 г., Протокол № 1; изм. и доп. на 19.12.2008 г., Протокол № 2; изм. и доп. на 23.12.2009 г., Протокол № 3; изм. и доп. 23.12.2010 г., Протокол № 4; изм. и доп. на 04. 11. 2011 г., Протокол № 1; изм. и доп. на 21.12.2012 г., Протокол № 2; изм. и доп. на 11.11.2015 г., Протокол № 1; изм. и доп. на 20.09.2016 г., Протокол № 3; изм. и доп. на 20.12.2017 г., Протокол № 5; изм. и доп. на 21.12.2018 г., Протокол № 6.

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Правилникът урежда структурата, организацията на дейността, имуществото и управлението на Югозападен университет “Неофит Рилски” - Благоевград, наричан по-нататък Университета, в съответствие с действащото законодателство и изискванията на принципа за академична автономия.

Чл. 2. /1/. (Изм. – 2005 г.) Университетът е държавно висше училище, което подготвя висококвалифицирани кадри с висше образование и извършва научни изследвания по проблемите на хуманитарните, природните, обществените и техническите науки, на изкуствата и спорта при условия и по ред, определени от закона.

/2/ (Изм. – 2005 г.) В образователната, научноизследователската и художественотворческата дейност на Университета не се допускат никакви привилегии или ограничения, свързани с възраст, раса, народност, етническа принадлежност, пол, социален произход, политически възгледи, семейно положение, вероизповедания и имуществено състояние.

Чл. 3. /1/ (Изм. и доп. – 2005 г.) Университетът:

1. (нова – 2005 г.) Обучава по широк кръг специалности от професионални направления в поне три от четирите основни области на науката – хуманитарни, природни, обществени и технически.

2. (нова – 2005 г.) Разполага с академичен състав на основен трудов договор, който по всяка специалност води не по-малко от половината от аудиторните и практическите занятия, като хабилитираните лица в него четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове.

3. (нова – 2005 г.) Разполага с материална база, която осигурява и практическото обучение, в съответствие с държавните изисквания.

4. (предишна т. 1, изм. – 2005 г., 2007 г.) Обучава в степените “бакалавър”, “магистър” и “доктор” в съответните професионални направления, а в колежа – в степен “професионален бакалавър по...”.

5. (предишна т. 2, изм. – 2005 г.) Провежда обучение за повишаване на квалификацията.

6. (предишна т. 3, изм. – 2005 г., изм. – 2011 г.) Осъществява научна, художественотворческа, проектна, иновационна и спортна дейност за развитие на науката, културата и спорта.

7. (нова – 2005 г.) Осигурява на академичния състав, на студентите и на докторантите условия за отпечатване на научни трудове, учебници и монографии, както и за реализация на присъщите творчески изяви.

8. (нова – 2005 г.) Притежава библиотека и други средства за информационно обслужване на обучението и научните изследвания.

9. (Предишна т. 4, изм. – 2005 г.) Осъществява и поддържа международно сътрудничество при обучението и творческата си дейност.

10. (нова – 2005 г.) Разполага с университетски информационен център за административно обслужване на студентите и докторантите.

11. (нова – 2005 г., изм. – 2010 г.) Органите за управление създават необходимите организационни, кадрови и финансови ресурсни условия за разгръщане дейността на Студентския съвет и на студентските сдружения по смисъла на чл. 70, ал. 1, т. 7 от ЗВО.

/2/ (Изм. – 2005 г.) Университетът може да организира и осъществява и други дейности, свързани с висшето образование и научните изследвания, за развитие на културата и иновационната дейност, които не са забранени със закон.

Чл. 4. /1/ Учебната, научноизследователската, художественотворческата, спортносъстезателната и другите дейности на Университета се осигуряват и осъществяват от академичен състав, който включва утвърдени преподаватели и научни работници, както и висококвалифицирани специалисти в областта на изкуствата и спорта.

/2/ Академичната общност на Университета включва всички членове на академичния състав, студентите, докторантите и специализантите.

Чл. 5. /1/ Университетът осъществява цялостната си дейност на основата на академичната автономия, която включва:

Академични свободи.

1. Академично самоуправление.

2. Териториална неприкосновеност на университета.

3. Свободно публикуване на резултатите от научните изследвания, учебниците и учебните помагала.

/2/ (Изм. – 2011 г.) Университетът осигурява условия за реално осъществяване на академичните свободи – свобода на преподаването, свобода на научните изследвания, свобода на творческите изяви на академичния състав, свобода на обучението, свобода на сътрудничество за извършване на съвместна учебна дейност с други висши училища и научни организации и на образователен франчайз с други висши училища, както и на съвместна научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност с други висши училища и организации в страната и чужбина, акредитирани и признати по законодателството на съответната държава.

/3/ (Изм. – 2005 г., изм. - 2007 г.) Академичното самоуправление се реализира чрез:

1. Демократичен избор и мандатност на всички органи за управление.

2. Решаване на въпросите във връзка с устройството, организацията на различните дейности, имуществото и управлението от Общото събрание или Академичния съвет, съобразно тяхната компетентност и по реда, установен със закона и този правилник.

3. Самостоятелно формиране на преподавателския и научнопреподавателския състав, както и определяне на условията за приемане и формите за обучение на студентите, докторантите и специализантите.

4. Последователно прилагане на научни критерии, отразяващи прилаганите модели и стандарти в европейските висши училища, както и техния практически опит и нашите национални традиции при утвърждаване и отчитане на изпълнението на

различните учебни планове и научноизследователски проекти.

5. Свободен избор от студентите, докторантите и специализантите на специалностите, по които те ще осъществяват своето обучение.

6. (изм.– 2005 г.) Разработване и прилагане на научнообоснована стратегия и политика за по-нататъшно развитие и непрекъснато подобряване на качеството и мобилността на академичния състав чрез прилагане на системата на конкурсите, специализацията и продължаващото обучение.

7. Приемане на дългосрочна програма за доизграждане и осъвременяване на собствената материална база, включително и чрез създаване за целта на собствени специализирани фондове, с участието на различните стопански и обществени структури, за задоволяване потребностите на образователната и научноизследователската дейност.

8. (изм. – 2007 г.) Ефективно използване на различните форми за вътрешноуниверситетски контрол за спазването на нормативните актове за висшето образование, на настоящия правилник и на другите актове на Общото събрание.

9. (изм. – 2011 г.) Създаване на условия и проявяване на инициатива за развитие на договорните отношения с акредитирани български и/или чуждестранни висши училища, признати по законодателството на съответната държава, за осъществяване на съвместно обучение на студенти, докторанти и специализанти, на учебна дейност и обучение през целия живот, на образователен франчайз, както и право на сдружаване с акредитирани висши училища и други организации в страната и чужбина, при изпълнение на дейностите за самостоятелно

сключване с държавата и с други потребители на договори, за извършване на научни и приложни изследвания за художественотворческа, проектна и иновационна дейност, както и за повишаване квалификацията на специалисти с висше образование.

10. (изм. – 2011 г.) Разширяване и подобряване на международното сътрудничество, на членуването в международни организации, на сключването на договори за съвместна учебна дейност и на договори за образователен франчайз с акредитирани чуждестранни висши училища, признати по законодателството на съответната държава, при спазване на изискванията на § 4, ал. 4 от допълнителните разпоредби на ЗВО, както и на договори за съвместна научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност и други форми на съвместна дейност с акредитирани чуждестранни висши училища и организации, признати по законодателството на съответната държава.

11. (нова – 2011 г.) Признава, с цел продължаване на обучението в университета, в съответствие с държавните изисквания, придобита в чужбина степен на висше образование или на периоди на обучение, завършени в чуждестранни висши училища, признати по законодателството на съответната държава.

Чл. 5а. (Нов – 2007 г.) /1/ Университетът осигурява качеството на образованието и научните изследвания чрез разработване и внедряване на вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на студентското мнение.

/2/ Редът на проучване на студентското мнение и начинът на оповестяване на резултатите от него се

уреждат в Правила за анкетните проучвания със студенти, приети от Академичния съвет.

Чл. 6. Университетът е юридическо лице.

ГЛАВА ВТОРА

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА УНИВЕРСИТЕТА

Чл. 7. /1/ (Изм. – 2005 г.) Основни звена на университета са факултетите, департаментите, коледжите.

/2/ (Изм. и доп. – 2005 г., изм. – 2010 г.) Общонауниверситетски обслужващи звена са: Университетска библиотека; Университетско издателство “Неофит Рилски”; Отдел за оценяване и поддържане на качеството, Център “Кариерно развитие”, Студентски общежития и столове и други звена с общонауниверситетско значение, създадени с решение на компетентния орган за управление на Университета по установения ред.

/3/ (Доп. – 2005 г.) Обслужващи звена са и: научно-изследователските, научно-приложните и учебно-производствените центрове, лаборатории, технически, административни и други обособени подразделения, създадени с решение на Академичния съвет.

Чл. 8. /1/ Органи за управление на Университета са Общото събрание, Академичният съвет и ректорът.

/2/ Органите за управление на Университета се избират за срок от четири години, като техният мандат не се прекъсва с провеждането на частични избори. Правомощията на допълнително избраните членове се прекратяват с изтичането на мандата на съответния орган.

/3/ Ректорът, чийто мандат е изтекъл, продължава да изпълнява своите функции до избора на нов ректор, за срок не повече от два месеца.

Чл. 9. (Изм. – 2007 г.) /1/ Създава Съвет на настоятелите, който подпомага университета за осъществяване на ефективно и прозрачно управление и за предоставяне на качествено образование и обучение.

/2/ Съветът на настоятелите се състои от 7 члена, избрани по реда и условията на Закона за висшето образование.

/3/ Вдномесечен срок от конституирането си Съветът на настоятелите приема правила за своята работа.

Чл. 10. /1/ Общото събрание на Университета се състои от представители на академичния състав на основен трудов договор, на административния персонал и на студентите и докторантите от всички негови звена.

/2/ (Предишна ал. 5, изм. – 2008 г.) Структурният състав на членовете на Общото събрание се определя от действащият академичен съвет в съответствие с разпоредбите на ЗВО.”

/3/ Представителите на асистентите и на административния персонал се избират на общи събрания на съответните основни и обслужващи звена и служби, които събрания са законни, ако присъстват не по-малко от 2/3 от работещите в тях лица. Изборът се провежда с тайно гласуване, като решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.

/4/ Квотата на студентите се разпределя пропорционално на броя на студентите редовно обучение по факултети и колежи. Студентите в Общото събрание се избират на делегатско събрание, състоящо се от представители на всички групи от съответния факултет /колеж/. Изборът се провежда с тайно гласуване, като решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.

/5/ (Предишна ал. 6 – 2008 г., изм. – 2005 г.)
Мандатът на студентите и докторантите в Общото събрание и в Студентския съвет е две години, с право да бъдат избирани за още един мандат.

Чл. 11. /1/ Общото събрание на Университета се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател по решение на Академичния съвет, по искане на ректора или на 1/4 от списъчния състав на Общото събрание.

/2/ Искане за свикване на Общото събрание от 1/4 от списъчния състав на неговите членове се удостоверява с писмена декларация на всеки отделен член на събранието. Събранието се провежда най-късно един месец от датата на направеното искане. При отказ да се свика Общото събрание или забавяне на неговото провеждане, същото се свиква от упълномощен представител на лицата, които са направили искането.

/3/ Решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите, с изключение на Правилника за дейността на Университета и промените в него, за което се изисква мнозинство от списъчния състав на Общото събрание.

/4/ За свикване на Общото събрание членовете му се уведомяват с писмена покана не по-късно от една седмица преди датата на заседанието.

Чл. 12. /1/ Общото събрание на Университета:

1. (доп. – 2009 г., изм. – 2010 г., изм. – 2017 г.)
Избира за срока на мандата си с тайно гласуване председател и заместник-председател на Общото събрание измежду хабилитираните членове – професор или доцент, които към деня на избора са работили на основен трудов договор с Университета съответно за председател – най-малко 5 години, за заместник-председател – най-малко 3 години.

2. Приема или изменя Правилника за дейността на Университета.

3. Определя броя на членовете на Контролния съвет и избира с тайно гласуване за срока на мандата председател, заместник-председател и членовете на Контролния съвет.

4. Избира с тайно гласуване ректор.

5. Определя числеността на Академичния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове.

6. Обсъжда и приема годишния доклад на ректора за състоянието на Университета.

7. (нова – 2005 г., изм. – м.11.2015 г., изм. – м.09.2016 г.) Се представлява от неговия председател.

/2/ (Нова – 2009 г., отм. – 2010 г.)

Чл.12а. (Нов – м.11.2015 г., отм. – м.09.2016 г.).

Чл. 13. /1/ Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на Университета, който:

1. Определя образователната политика на Университета, приема мандатната програма и контролира нейното изпълнение.

2. (доп. – 2007 г.) Приема ежегоден отчет за резултатите от дейността на Университета и годишен доклад с финансовите и натуралните показатели.

3. Прави предложения пред Министерския съвет за откриване, преобразуване и закриване на факултети, колежи, институти и филиали към Университета.

4. Взема решения за създаване, преобразуване или закриване на департаменти, катедри и обслужващи звена на Университета.

5. Определя специалностите, формите и степените, по които се провежда обучение и прави предложение за броя на приеманите студенти.

6. (нова – 2011 г.) Определя специалностите, формите и степените, по които се извършва обучение срещу заплащане в университета, при условията на чл. 21, ал. 2 от Закона за висшето образование.

7. (предишна т. 6 - 2011 г.) Утвърждава или променя квалификационните характеристики и учебните планове за подготовка на специалисти по образователните степени или в колежаите на Университета.

8. (предишна т. 7- 2011 г.) Определя научната политика на Университета и решава основни въпроси на организацията и съдържанието на научноизследователската дейност.

9. (предишна т. 8 - 2011 г.) Определя структурния състав на Общото събрание и организацията за избор на неговите членове.

10. (изм. – 2008 г., предишна т. 9 - 2011 г.) Определя кадровата политика на университета като обявява конкурси за заемане на длъжностите по чл. 42, ал. 1, одобрява длъжностните характеристики на академичния състав и приема правилник за атестирането му.

11. (нова - 2011 г.) Взема решение за удължаване срока на трудовите договори на хабилитираните лица, при условията на § 11 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за висшето образование.

12. (предишна т. 10 - 2011 г.) Избира заместник-ректори по предложение на ректора.

13. (изм. предишна т. 11 - 2011 г.) Взема решение за:

а) сдружаване с български и/или чуждестранни висши училища за осъществяване на съвместно обучение на студенти, докторанти и специализанти, на учебна дейност и обучение през целия живот и на

образователен франчайз, както и за сдружаване с висши училища и други организации в страната и чужбина, при изпълнение на дейностите по чл. 5, ал. 3, т. 9;

б) сключване на договори за съвместна учебна дейност и за осъществяване на съвместни образователни програми с чуждестранни висши училища, за откриване на звена в чужбина, както и на договори за съвместна научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна и други форми на съвместна дейност с чуждестранни висши училища и организации, признати по законодателството на съответната държава;

в) членуване в международни организации;

г) признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието във висшето училище.

14. (предишна т. 12 - 2011 г.) Приема годишния бюджет на Университета и контролира неговото изпълнение.

15. (предишна т. 13 - 2011 г.) Присъжда почетните звания “доктор хонорис кауза” и “почетен професор”.

16. (отм. – 2005 г., предишна т. 14 - 2011 г.).

17. (предишна т. 15 - 2011 г.) Приема правилници за определени учебни, научни, творчески или научно-производствени дейности на Университета.

18. (предишна т. 16 - 2011 г.) (изм. – 2005 г.) Утвърждава система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав в Университета и осъществява контрол по прилагането ѝ.

19. (изм. – 2005 г., предишна т. 17 - 2011 г.) Утвърждава доклада за институционална акредитация и приетите от основните звена доклади за програмна акредитация в определено професионално направление, на специалност от регулираните професии или научна

специалност и проекти в съответствие с изискванията на нормативните актове и документи.

20. (предишна т. 18 - 2011 г.) Взима решения по докладите на Контролния съвет.

21. (нова – 2007 г., предишна т. 19 - 2011 г.) Ежегодно предлага на министъра на образованието и науката размера на таксите по чл. 9, ал. 3, т. 7 от ЗВО за кандидатстване и обучение на докторанти.

22. (нова – 2007 г., предишна т. 20 - 2011 г.) Избира членове на Съвета на настоятелите по предложение на ректора.

23. (нова – 2007 г., предишна т. 21 - 2011 г.) Приема статута на носителя на званието “Почетен ректор на ЮЗУ “Неофит Рилски” и на носителя на “Огърлица “Неофит Рилски”.

/2/ (Изм. – 2007 г., изм. – м.11.2015 г.) Академичният съвет се състои от не повече от 25 до 45 членове и включва представители на академичния състав, работещи на основен трудов договор, студенти, докторанти и служители.

/3/ (Изм. – 2005 г.) Не по-малко от 70 на сто от членовете на Академичния съвет са хабилитирани лица, а представителите на студентите и докторантите – 15 на сто от състава на Академичния съвет.

/4/ Ректорът е по право член на Академичния съвет.

/5/ Изборът на членовете на Академичния съвет се извършва по квоти за хабилитирани, нехабилитирани, студенти и докторанти и служители при спазване на ал. 3.

/6/ (Нова – 2003 г.) При определяне на броя на местата по квоти се определят и резервни места за отделните представителни групи по предходната алинея.

/7/ (Нова – 2003 г.) Изборът на лицата за резервните места по ал. 6 се провежда едновременно с този за съответните колективни органи.

/8/ Ако след първото гласуване са останали незаети места в отделните квоти, се организира ново гласуване, в което участват за всяко незаето място двамата кандидати от предишното гласуване, които са получили най-много гласове, но не по-малко от 20% от гласувалите. В противен случай се издигат нови кандидатури, като се спазва установеният ред за първото гласуване.

/9/ Гласуването по ал. 8 се организира от комисията по избора, която обявява на публично място времето и мястото за гласуване.

Чл. 14. /1/ (Изм. – 2009 г., 2010 г., 2017 г.) За ректор, декан и директор на колеж могат да се кандидатират хабилизирани лица – професор или доцент, които към деня на избора са работили на основен трудов договор с Университета съответно за ректор - най-малко 5 години, за декан и директор на колеж – най-малко 3 години. Избраните лица заемат длъжността по основно трудово правоотношение и с тях се сключва допълнително споразумение по чл. 107 и чл.119 от Кодекса на труда.

/2/ (Нова – 2011 г.) Мандаът на лицата, избрани на ръководните длъжности ректор, декан, директор на департамент и колеж изтича с мандата на общото събрание, което ги е избрало.

/3/ (Изм. – 2005 г., предишна ал. 2 – 2011 г.) Лицата, избирани на ръководните длъжности ректор, декан, директор на департамент и колеж и техните заместници, не могат да бъдат избирани за повече от два последователни мандата на една и съща длъжност.

/4/ (Предишна ал. 3 – 2011 г.) При предсрочно освобождаване за един мандат се смята времето, в което лицето е заемало съответната ръководна длъжност повече от две години.

/5/ (Предишна ал. 4 – 2011 г.) Кандидатурите за ръководните длъжности по ал.1 се издигат не по-късно от една седмица преди провеждане на Общото събрание. На самото събрание може да се издигат допълнителни кандидатури, подкрепени от повече от 50% от гласовете на присъстващите членове на събранието.

/6/ (Предишна ал. 5 – 2011 г.) Ректорът, деканът и директорът на колежа се избират измежду предложените кандидати от членовете на Общото събрание, като за избран се счита кандидатът, който е получил повече от 50% от гласовете на присъстващите.

/7/ (Предишна ал. 6 – 2011 г.) Ако при изборанито един от кандидатите не е получил необходимото мнозинство от гласувалите, се провежда балотаж, в който участват кандидатите, класирани на първите две места според броя на получените гласове, но не по-малко от 20% от гласовете на присъстващите.

/8/ (Предишна ал. 7 – 2011 г.) При участие в избора само на един кандидат, който не е получил повече от 50% от гласовете, или нито един от кандидатите по ал. 6 не е получил повече от 50% от гласовете, се насрочва нов избор, не по-рано от две седмици.

/9/ (Нова – 2003 г., предишна ал. 8 – 2011 г.) Допълнителните условия по трудовото правоотношение – трудово възнаграждение, командировки, награди и др., възникнали от избора за ректор, се определят от председателя на Общото събрание.

/10/ (Предишна ал. 9 – 2011 г.) Ректорът и заместник-ректорите не могат да работят като съвместители извън Университета и не могат да бъдат членове на ръководни органи на политически и синдикални организации.

Чл. 15. /1/ (Предишен текст на чл. 15 – 2005 г.)
Ректорът:

1. Ръководи и представлява Университета.
2. По право е член на Академичния съвет и е негов председател.
3. (нова – 2001 г., изм. – 2009 г.) Утвърждава щатното разписание на длъжностите в университета, в съответствие с решенията на академичния съвет за обявяване на конкурси за членовете на академичния състав и на ректорския съвет – за работниците и служителите.
4. Сключва и прекратява трудови договори.
5. Решава въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти, докторанти и специализанти.
6. (изм. – 2005 г., доп. – 2007 г.) Изготвя и внася за обсъждане и приемане в Академичния съвет годишния отчет за дейността и годишния доклад с финансовите и натуралните показатели на Университета, както и резултатите от функционирането на Вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението; отчетите се публикуват в тримесечен срок от приемането им.
7. (изм. – 2009 г., 2010 г., 2017 г.) Предлага на Академичния съвет кандидатурите на хабилитирани преподаватели – професори или доценти, за избор на заместник-ректори, които към деня на избора са работили най-малко 3 години на основен трудов договор с Университета.

8. При необходимост може да свиква колективните органи за управление на основните звена на Университета.

9. Назначава за срок до три месеца на незаетите изборни длъжности временно изпълняващи функциите им хабилитирани преподаватели на основен трудов договор.

10. Изпълнява други функции, произтичащи от законите и от решенията на Академичния съвет или Общото събрание;

11. Упражнява дисциплинарната власт по отношение на членовете на академичната общност и по отношение на служителите от административния и обслужващ персонал.

/2/ (Нова – 2005 г.) След изтичане на срока по чл. 8, ал. 3 и в случаите по чл. 14, ал. 2 и 3, ректорът не представлява университета и не може да упражнява правомощията по ал. 1.

Чл. 16. /1/ Заместник-ректорът:

1. Подпомага дейността на ректора и има право да упражнява предоставени му от него правомощия, както и да представлява ректора при отсъствие, когато е упълномощен за това.

2. Организира и носи отговорност за работата на определено направление в дейността на Университета.

3. Участва в заседанията на Академичния съвет с право на съвещателен глас, ако не е избран за негов член от Общото събрание.

/2/ Мандатът на заместник-ректора приключва заедно с мандата на ректора, който го е предложил за избор от Академичния съвет.

Чл. 17. /1/ (Изм. – м.11.2015 г., изм. – м.09.2016 г.) Ректорът се подпомага в своята дейност от Ректорски

съвет, който включва заместник-ректорите, научния секретар, помощник-ректора и главния счетоводител.

/2/ По преценка на ректора, за обсъждане на въпроси от съществено значение за Университета или факултетите и останалите звена, на заседанието на Ректорския съвет се канят деканите на факултетите и директорът на колежа, а при необходимост – и други ръководни длъжностни лица.

Чл. 18. /1/ Контролният съвет е орган за вътрешен контрол върху дейността на структурните звена на Университета и неговите органи за управление, администрацията и обслужващия персонал.

/2/ (Нова – 2005 г.) Контролният съвет се състои от председател, заместник-председател и членове, от които един е представител на Студентския съвет, а останалите са хабилитирани лица. Членовете на контролния съвет не могат да бъдат:

1. Членове на Академичния съвет.
2. (доп. – 2007 г.) Заместник-ректори, помощник-ректорът, декани или директор на колежа.

/3/ (Предишна ал. 2 – 2005 г.) Контролният съвет в съответствие с чл. 34а, ал. 3 от ЗВО, упражнява контрол за спазване на Закона за висшето образование и допълващите го нормативни актове, както и приетите от Общото събрание правилници и решенията на Академичния съвет.

Чл. 19. /1/ Заседанията на колективните органи за управление на Университета и на факултетите, колежа и другите структурни звена са редовни, ако присъстват две трети от списъчния състав на членовете им.

/2/ При определяне на кворума по ал. 1 се изключват лицата в отпуск поради нетрудоспособност, бременност, раждане и осиновяване или за отглеждане на малко дете, както и лицата в командировка извън

страната. Общият брой на редуцираните лица е не по-голям от 1/4 от списъчния състав.

/3/ Решенията на колективните органи се взимат с обикновено мнозинство, освен в случаите, когато в ЗВО е предвидено друго.

/4/ (Нова – 2001 г., изм. – 2005 г., изм. – 2011 г.) Решенията по чл. 13, ал. 1, т. 11 и по чл. 20, ал. 8, т. 3 се вземат с обикновено мнозинство от членовете на академичния състав.

/5/ (Изм. – 2003 г., изм. – 2008 г.) При предсрочно прекратяване на мандата на членовете на колективните органи на управление – академичен съвет и контролен съвет, които водят до нарушаване на определените в закона и правилника квоти, местата се заемат със следващия избран кандидат от бюлетината.

/6/ (Нова – 2003 г.). В случай, че местата не могат да се заемат от кандидати при условията на предходната алинея, се провеждат частични избори най-късно на следващото заседание на Общото събрание.

/7/ (Нова – 2003 г., отм. – 2017 г.).

ГЛАВА ТРЕТА

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТИТЕ, КОЛЕЖА, КАТЕДРИТЕ И ДРУГИТЕ СТРУКТУРНИ ЗВЕНА

Чл. 20. /1/ (Изм.– 2005 г.) Факултетът е основно звено на Университета, обединяващо катедри за осигуряване на обучението на студенти от едно или повече професионални направления в една област на висшето образование, което:

1.(изм. – 2005 г., доп. – 2018 г.) Разполага с не по-малко от 40-членен академичен състав на основен трудов договор, от който хабилитираните лица четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от

лекционните курсове. При необходимост и след решение на академичния съвет за отделни специалности хабилитираните лица могат да четат и не по-малко от 50 на сто от лекционните курсове. След решение на съответния факултетен съвет до 10 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен "бакалавър" и до 20 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен "магистър" могат да бъдат провеждани от изявени специалисти от практиката.

2. Поддържа активни международни контакти по въпроси на обучението и творческата дейност.

/2/ Органи за управление на факултета са Общото му събрание, Факултетният съвет и деканът. Те имат мандат 4 години. Мандатът им не се прекъсва при провеждане на частични избори.

/3/ Общото събрание на факултета се състои от членовете на академичния състав на основен трудов договор, от представители на административния персонал, на студентите и докторантите във факултета. Членовете на академичния състав са най-малко 70 на сто, а на студентите и докторантите - най-малко 15 на сто от състава на Общото събрание.

/4/ Структурният състав на Общото събрание се определя от Факултетния съвет в съответствие с ал.3.

/5/ Общото събрание на факултета:

1. (изм. и доп. – 2010 г., изм. – 2017 г.) Избира с тайно гласуване за срока на мандата си председател и заместник-председател на Общото събрание измежду хабилитираните членове – професор или доцент, които към деня на избора са работили на основен трудов договор с Университета съответно за председател – най-

малко 5 години, за заместник-председател – най-малко 3 години.

2. Избира с тайно гласуване хабилитирано лице за декан на факултета.

3. Определя числения състав на Факултетния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове.

4. Обсъжда и приема годишния доклад на декана за преподавателската и творческата дейност във факултета и за неговото състояние.

5. (нова – 2005 г.) Се представлява от неговия председател.

/6/ Общото събрание на факултета се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател по решение на Факултетния съвет, по искане на декана или на една четвърт от списъчния му състав.

/7/ Факултетният съвет се състои от 25 до 35 членове и включва представители на академичния състав на основен трудов договор, студенти и докторанти. Не по-малко от три четвърти от членовете на Факултетния съвет са хабилитирани лица.

/8/ Нова – 2017 г.) Изборът на членовете на Факултетния съвет се извършва по квоти за хабилитирани и нехабилитирани членове на академичния състав, студенти и докторанти и служители по реда чл.13, ал. 6 и следващите.

/9/ (Предишна ал. 8 – 2017 г.) Факултетният съвет:

1. (изм. и доп. – 2010 г.) (изм. и доп. – 2010 г., изм. – 2017 г.) Избира за заместник-декани с тайно гласуване по предложение на декана хабилитирани лица – професор или доцент, които към деня на избора са работили най-малко 3 години на основен трудов договор с Университета.

2. Предлага на Академичния съвет:

а/ Проекти за създаване, преобразуване или закриване на катедри и обслужващи звена към факултета.

б/ Проекти на учебни планове и квалификационни характеристики по степени и специалности, както и промени в тях.

в/ Обявяване на конкурси по чл. 50 от ЗВО.

г/ Докладите за програмна акредитация на специалностите във факултета.

3. (изм. – 2001 г., изм. – 2011 г., доп. – 2018 г.) Избира членове на академичния състав в определените от закона случаи, включително одобрява предложения за привличането на изявени специалисти от практиката по реда на чл. 46а.

4. Предлага на ректора освобождаване от длъжност по чл. 58, ал.2.

5. Прави предложения пред Общото събрание на факултета и/или органите за управление на Университета по въпроси, свързани с дейността и състоянието на факултета.

6. Приема учебните програми на специалностите, за чието преподаване отговаря факултетът, и индивидуалните планове за обучение на студенти, докторанти и специализанти.

7. (доп. – 2018 г.) Ежегодно одобрява и контролира учебната натовареност на членовете на академичния състав, включително и на привлечените изявени специалисти от практиката по т. 3.

8. Препоръчва за отпечатване научни трудове, учебници, монографии и други творчески постижения в издателската база на Университета и следи за навременното им излизане от печат.

9. (изм. – 2005 г.) Обсъжда и приема резултатите от атестирането на членовете на академичния състав на

факултета и в случаите на чл. 51, ал. 1, т. 3 ги предлага на ректора за решение.

10. Обсъжда, дава препоръки и взема решение по дейността на факултетните звена.

11. Наблюдава състоянието на библиотечната и информационната база на факултета и взема мерки за нейното усъвършенстване.

12. Взима решение по финансовите въпроси на факултета.

13. Приема годишния отчет за преподавателската, научната и художествено-творческата дейност във факултета.

14. Взима и други решения, свързани с дейността на факултета.

/10/ (Предишна ал. 9 – 2017 г.) Деканът:

1. Ръководи и представлява факултета.

2. По право е член на Факултетния съвет и е негов председател.

3. Предлага на Факултетния съвет кандидатури на хабилитирани лица за заместник-декани.

4. Разрешава преместването на студенти в специалностите и формите на обучение в рамките на факултета.

5. Изпълнява функции, произтичащи от закона и от правилниците на Университета.

/11/ (Нова – 2005 г., предишна ал. 10 – 2017 г.)

Изискването по чл. 20, ал. 1, т. 1 за броя на членовете на академичния състав не се прилага за Факултета по изкуствата.

Чл. 21. /1/ По решение на Академичния съвет в Университета могат да се създават департаменти.

/2/ Департаментът е основно звено на Университета за осигуряване на обучение по една или повече дисциплини, които не съставляват специалност.

Департаментът има най-малко 14-членен академичен състав на основен трудов договор.

/3/ Органи за управление на департамента са Общото му събрание, Съветът на департамента и неговият директор. Те се избират с мандат четири години.

/4/ Структурата на департамента и функциите на неговите органи за управление се определят с акта за конституирането му.

Чл. 22. /1/ (Изм. – 2005 г.) Колежът е основно звено на Университета, което има академичен състав на основен трудов договор, който по всяка специалност провежда не по-малко от половината от аудиторните и практическите занятия. Хабилитираните лица на основен трудов договор четат за всяка специалност не по-малко от 50 на сто от лекционните курсове.

/2/ Органи за управление на колежа са Общото му събрание, Съветът на колежа и неговият директор. Те се избират с мандат четири години.

/3/ Общото събрание на колежа се състои от членовете на академичния състав на основен трудов договор, от представители на административния персонал и на студентите на колежа. Членовете на академичния състав са най-малко 70 на сто, а на студентите не по-малко от 15 на сто от състава на Общото събрание.

/4/ Структурният състав на Общото събрание се определя от Колежанския съвет.

/5/ Общото събрание на колежа:

1. (изм. и доп. – 2010 г., изм. – 2017 г.) Избира с тайно гласуване за срока на мандата си председател и негов заместник, които към деня на избора са работили на основен трудов договор с Университета съответно за

председател – най-малко 3 години и за заместник-председател – най-малко 2 години.

2. Избира с тайно гласуване хабилитирано лице в съответната научна област на колежа за директор.

3. Определя числения състав на Колежанския съвет и избира с тайно гласуване неговите членове.

4. Обсъжда и приема годишния доклад на директора за преподавателската и творческата дейност в колежа и за неговото състояние.

/6/ Общото събрание на колежа се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател по решение на Колежанския съвет, по искане на директора или на една четвърт от списъчния му състав.

/7/ Колежанският съвет се състои от 10 до 25 членове и включва представители на академичния състав на основен трудов договор с Университета и студенти. Не по-малко от три четвърти от членовете на колежанския съвет са хабилитирани лица.

/8/ Колежанският съвет осъществява своята дейност в съответствие с чл. 20, ал. 8.

/9/ (Доп. – 2010 г., изм. - 2017 г.) Директорът на колежа изпълнява функциите и има правата и задълженията по чл. 20, ал. 10 и предлага заместник-директорите, които към деня на избора са работили най-малко 2 години на основен трудов договор с Университета.

/10/ Структурата на колежа е аналогична на факултетната структура.

Чл. 23. /1/ Катедрата е звено на факултет, департамент, филиал или колеж, което осъществява учебна и научноизследователска /художествено-творческа/ дейност по една или група сродни дисциплини. Катедрата включва най-малко 7-членен академичен състав на основен трудов договор.

/2/ Органи за управление на катедрата са Катедреният съвет и ръководителят на катедрата. Катедреният съвет се състои от членовете на академичния състав в катедрата, които са на основен трудов договор.

/3/ (Изм. – 2005 г., изм. – 2009 г., доп. – 2010 г., изм. – 2017 г.) За ръководител на катедра могат да се кандидатира хабилитирани в съответното направление лица – професори или доценти, които към деня на избора са работили най-малко 1 година на основен трудов договор с Университета.

/4/ (Изм. – 2001 г., изм. и доп. – 2005 г.) Ръководителят на катедра се избира с тайно гласуване от Катедрения съвет за срок от 4 години, като изборът се утвърждава от съвета на основното звено, и заема длъжността по основен трудов договор, сключен с ректора на Университета.

/5/ (Отм. – 2001 г.)

/6/ (Отм. – 2005 г.)

/7/ (Отм. – 2005 г.)

/8/ (Отм. – 2005 г.)

/9/ (Нова – 2005 г.) Изискването по ал. 1 за броя на членовете на академичния състав не се прилага за катедрите, които провеждат обучение в областта на висшето образование “Изкуства”.

/10/ (Нова – м. 09.2016 г.) Изискването по ал. 3 – кандидатите за ръководител на катедра да са работили най-малко 1 година на основен трудов договор с Университета, не се прилага при създаване на катедри по нови учебно-научни направления за срок до 4 години от тяхното създаване.

Чл. 24. **/1/** Ректорът, заместник-ректорите, деканите, зам.-деканите и ръководителите на звена, както и членове на Академичния съвет и на

факултетните съвети в Университета, се освобождават по тяхно желание или могат да бъдат отзовани преди изтичане на мандата с решение на органа, който ги е избирал, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав.

/2/ Лицата, чийто основен трудов договор е прекратен поради пенсиониране или други причини, се считат освободени от състава на съответния орган на управление, на който са членове.

/3/ (Изм. – 2003 г.) При промени в броя на членовете на колективния орган се прилагат разпоредбите на чл. 19, ал. 5 и ал. 6.

/4/ (Отм. – 2003 г.)

/5/ (Отм. – 2003 г.)

Чл. 25. /1/ (Отм. – 2005 г.)

/2/ (Отм. – 2001 г.)

/3/ (Отм. – 2005 г.)

Чл. 26. /1/ (Отм. – 2005 г.)

/2/ (Отм. – 2001 г.)

/3/ (Отм. – 2001 г.)

/4/ (Отм. – 2005 г.)

Чл. 27. /1/ (Отм. – 2005 г.)

/2/ (Отм. – 2001 г.)

/3/ (Отм. – 2001 г.)

/4/ (Отм. – 2005 г.)

Чл. 28 /1/ (Отм. – 2005 г.)

/2/ (Отм. – 2001 г.)

/3/ (Отм. – 2001 г.)

/4/ (Отм. – 2005 г.)

Чл. 29. /1/ (Отм. – 2005 г.)

/2/ (Отм. – 2001 г.)

/3/ (Отм. – 2005 г.)

Чл. 29а. (Нов – 2005 г.) /1/ За осигуряване качеството на обучение и на академичния състав в

университета се разработва, внедрява и непрекъснато се подобрява функционирането на Университетска система за оценяване и поддържане на качеството в съответствие с изискванията на действащите стандарти БДС EN ISO, която включва в себе си оценяване и поддържане на качеството на обучение, академичния състав и проучване на студентското мнение.

/2/ Организацията и управлението на Университетската система се осъществява от:

1. Университетска комисия по качеството на образованието и акредитацията.

2. Отдел за оценяване и поддържане на качеството.

/3/ Отделът “Оценяване и поддържане на качеството” (ООПК) осъществява административното и организационно-методическото обслужване на вътрешната университетска система и се ръководи от пълномощник по качеството, който е и заместник-председател на Университетската комисия по качеството на образованието и акредитацията.

/4/ Функциите и задачите на органите по ал. 2 се регламентират с Наръчника по качеството.

Чл. 296. (Нов – 2005 г.) Организацията, дейността и управлението на звената по чл. 7, ал. 2 и 3 се уреждат по ред и условия, приети от Академичния съвет на Университета.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Чл. 30. (Изм. – 2005 г.) В основните звена на Университета се подготвят специалисти с висше образование по специалности и образователно-квалификационни степени в съответствие с учебната

документация за всяка специалност, която обхваща квалификационни характеристики по степени, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес.

Чл. 31. /1/ (Доп. – 2005 г., изм. – 2007 г.) В университета се организира обучение след завършено средно образование в следните степени:

1. Образователно-квалификационна степен “бакалавър” за придобиването, на която се изискват в съответствие с учебния план:

а) Не по-малко от 180 кредита със срок на обучение не по-малък от три години -“професионален бакалавър по...”;

б) Не по-малко от 240 кредита със срок на обучение не по-малък от четири години – “бакалавър”.

2. Образователно-квалификационна степен “магистър” за придобиването, на която се изискват:

а) Не по-малко то 300 кредита съгласно учебния план със срок на обучение не по-малък от пет години;

б) Не по-малко от 120 кредита след придобита образователно-квалификационна степен “бакалавър” по т. 1, буква “а”;

в) Не по-малко от 60 кредита след придобита образователно-квалификационна степен “бакалавър” по т. 1, буква “б”.

3. (отм. – 2007 г.)

/2/ (Изм. – 2007 г.) Обучението в степента “бакалавър” в съответствие с учебния план осигурява широкопрофилна подготовка или специализирана професионална подготовка по професионални направления и специалности.

/3/ Обучението в степента “магистър” осигурява задълбочена фундаментална подготовка, съчетана с профилиране в определена специалност.

/4/ (Изм. – 2005 г., изм. – 2011 г.) Обучението в образователната и научна степен “доктор” се осъществява по докторски програми.

/5/ (Изм. – 2007 г.) В колежа на университета се провежда обучение в образователно-квалификационна степен “бакалавър” по ал. 1, т. 1, буква “а”, което осигурява специализирана професионална подготовка по съответните професионални направления и специалности.

/6/ (Изм. – 2007 г., изм. – 2011 г.) В университета се организира обучение за придобиване на по-висока образователно-квалификационна степен. Редът и условията за приемане на студенти се определят с Правилника за образователните дейности, Правилата за прием на студенти по образователно-квалификационна степен „магистър”, след завършено висше образование и Правилника за прием на студенти.

/7/ (Нова – 2007 г.) Лицата, придобили образователно-квалификационна степен “бакалавър” по реда на ал. 5, могат да продължат образованието си в образователно-квалификационна степен “магистър” само в същото професионално направление по ред, определен с Правилника за образователните дейности.

Чл. 32. В Университета могат да се обучават български и чуждестранни граждани при ред и условия, определени в Правилника за образователната дейност.

Чл. 33. (Отм. - 2005 г.)

Чл. 34. /1/ Обучението в Университета се осъществява в следните форми:

1. редовна;
2. задочна;
3. дистанционна.

/2/ (Нова – 2005 г.) Дистанционното обучение се осъществява при условия и по ред, определени от

Закона за висшето образование и Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

/3/ (Предишна ал. 2) Завършилите различните форми на обучение имат еднаква степен на образование и професионална квалификация, ако са изпълнили държавните изисквания и учебния план за съответната специалност и образователна степен.

Чл. 35. /1/ Учебният процес се организира в учебни години, учебни семестри, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

/2/ Учебната година е с продължителност от 30 седмици.

/3/ Учебната година се разделя на два семестъра.

/4/ Между учебните години и учебните семестри, както и за официалните празници, се определят ваканции.

Чл. 36. /1/ Учебните занятия се провеждат по предварително изготвен разпис, утвърден от декана на факултета за всеки семестър по учебни часове и учебни седмици.

/2/ Продължителността на учебния час е 45 минути.

/3/ Между всеки два учебни часа се осигурява почивка с продължителност не по-малка от 15 минути.

Чл. 37. Документацията за учебния процес обхваща квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми.

/1/ Квалификационната характеристика на специалността е първичен основен документ, който определя целите на подготовката, методите и средствата за тяхното реализиране. В нея се отразяват обхватът и равнището на професионалните знания и умения, които

трябва да се придобият, и областите на бъдещата професионална реализация на випускника.

/2/ Квалификационната характеристика на специалността се приема последователно от съответния факултетен съвет, от Академичния съвет и се утвърждава от ректора. Всяка квалификационна характеристика се съгласува с основните потребители на кадри, посочени от факултетния съвет.

/3/ (Доп. – 2005 г.) Учебният план на всяка специалност е основен документ, в който се определят: формата на обучение; продължителността на обучение; наименованието на учебните дисциплини; хорариумът на всяка дисциплина, разпределен по семестри и по вид учебни занятия /лекции, упражнения и др./; кредитите за всяка дисциплина; формите за проверка и оценяване на знанията по всяка учебна дисциплина /изпит, текуща оценка/; видът на практиките, тяхното наименование и продължителност, стажовете и тяхната продължителност, продължителността на времето за подготовка за дипломиране, броят и формата на държавните изпити.

/4/ (Изм. – 2005 г., изм. – 2011 г.) Учебният план на всяка специалност по образоватно-квалификационна степен се съставя в съответствие с държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационните степени „бакалавър” и „магистър”.

/5/ Академичният съвет утвърждава учебните дисциплини и техния хорариум, които задължително се включват в учебните планове на всички специалности или група специалности.

/6/ (Доп. – 2005 г.) Учебният план за всяка специалност се приема последователно от факултетния съвет и от Академичния съвет и се утвърждава от

ректора, в съответствие с изискванията на приетата система за качество.

/7/ Промени в учебните планове могат да се правят само от Академичния съвет по предложение на съответните факултетни съвети.

/8/ Еднократно преместване на учебните дисциплини от един семестър в друг при запазване на хорариума се извършва само с решение на факултетния съвет.

/9/ (Изм. – 2011 г.) Срокът по учебните планове при задочна форма на обучение е еднакъв със срока при редовна форма на обучение. Учебните планове за задочна форма на обучение са с хорариум на аудиторните занятия не по-малък от 50 процента от този за редовна форма на обучение, а за специалностите от регулираните професии – не по-малък от 60 процента.

/10/ В учебните планове, по които се обучават чуждестранни граждани, могат да се правят целенасочени промени с оглед специфичните изисквания на съответната страна. Промените не трябва да водят до изменение на квалификационната характеристика на специалността и квалификационното наименование на специалиста.

/11/ Учебната програма за всяка дисциплина включва: нейните цели и задачи, входно-изходните и предметните връзки с други дисциплини, което се отразява в кратка анотация; наименованието на темите; необходимото време за преподаване и необходимото време за извънаудиторна работа по съответната тема; названието и видът на упражненията /семинарни, лабораторни, практически/ с необходимия хорариум; формите за проверка и оценка на знанията през семестъра и на заключителната процедура /изпит или текуща оценка/; литературни източници; ниво на

задоволителност на посещенията. Учебните програми се разработват в съответните катедри, приемат се от факултетния съвет и се утвърждават от декана.

/12/ (Доп. – 2005 г.) Учебното съдържание на всяка учебна дисциплина с хорариум над 45 академични часа по целесъобразност се организира в относително обособени части, като всяка от тях включва минимум 15 академични часа.

Чл. 38. /1/ (Изм. – 2007 г.) Формите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите се определят в учебните планове и програми. Основна форма на оценяване на знанията са изпитите, които са писмени, освен когато спецификата на учебната дисциплина и/или модул изисква друго. Писмените материали от проверката се съхраняват за срок не по-малък от една година от провеждането.

/2/ Оценките по факултативните дисциплини се вписват в главната книга, но не участват при изчисляване на общия успех.

Чл. 38а. (Нова – 2005 г.) За оценка на придобитите по време на обучението знания и умения на студентите университетът осигурява система за натрупване и трансфер на кредити, в съответствие с нормативните изисквания и утвърдените вътрешни правила.

Чл. 39. /1/ (Изм. – 2008 г.) Академичният съвет приема Правилник за образователната дейност на Университета, в който задължително се регламентират:

1. (отм. – 2008 г.).
2. Правила за организация на учебния процес.
3. Условията за придобиване на втора или нова специалност в рамките на обучението по една образователна степен и на нова специалност при спазване на държавните изисквания.

4. Правилата за преминаване от обучение в една образователна степен към обучение в друга.

5. (Изм. – 2011 г.) Признаването на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, признати по законодателството на съответната държава с цел продължаване на обучението в университета.

6. Правилата за предсрочно завършване на обучението при желание от страна на обучаваните.

7. Условието за преместване на студентите от една специалност в друга, от една форма в друга и от едно висше училище в друго.

8. Условието за прекъсване на обучението за студенти, докторанти и специализанти, както и продължаването му след това.

9. Системата за оценяване и начините за провеждане на изпитните процедури.

10. (нова – 2005 г.) Избор на преподавател от студентите, когато по една дисциплина обучението се води от повече от един преподавател.

/2/ (Нова – 2008 г.) Условието за кандидатстване и приемане на студенти, докторанти и специализанти се регламентират в отделен правилник, който ежегодно се утвърждава от академичния съвет.

/3/ (Нова – 2011 г.) Признаването на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието в университета се извършва от Академичния съвет, по реда на утвърдена от ректора процедура.

Чл. 40. (Отм. – 2005 г.)

Чл. 41. /1/ Диплома за завършена образователна степен и придобита професионална квалификация се присъжда след успешно изпълнение на всички задължения по учебен план, независимо от календарния срок на обучение.

/2/ Дипломата за завършена образователна степен се подписва от декана на факултета и ректора на Университета.

/3/ Връчването на дипломите става на официално тържество.

ГЛАВА ПЕТА

АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

Чл. 42. /1/ Длъжностите на научнопреподавателския състав в Университета са:

1. За хабилитирани преподаватели – доцент и професор.

2. (изм. – 2011 г.) За нехабилитирани преподаватели – асистент и главен асистент.

/2/ Длъжностите на нехабилитираните лица, на които се възлага само преподавателска дейност за неспециалисти по езиково обучение, спорт, изкуство и други, са преподавател и старши преподавател.

/3/ (Изм. – 2005 г., изм. – 2011 г.) Длъжностите по чл. 42, ал. 1 и ал. 2, се заемат с конкурс и избор при условията и по реда, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилник за прилагане на ЗРАСРБ, Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски”, както и в този правилник.

/4/ (Изм. – 2011 г.) Конкурси по предходната алинея се обявяват с решение на Академичния съвет за нуждите на една или няколко катедри, по предложение на факултетния съвет.

/5/ (Нова - 2008 г., изм. – 2011 г.) В конкурсните документи за заемане на академична длъжност се включва и договор по образец, с който кандидатите се задължават да работят в университета не по-малко от

пет години след сключване на трудовия договор за заемане на длъжността по ал. 1.

/6/ (Изм. – 2005 г., предишна ал. 5 – 2008 г., изм. – 2011 г.) Длъжностите по ал. 1 и 2 се заемат въз основа на основен трудов договор за неопределен срок, с изключение на академичната длъжност „асистент“, която се заема по трудов договор за определен срок.

/7/ (Изм. – 2008 г.) Трудовите отношения между лицето, спечелило конкурса и университета възникват от деня на утвърждаване на избора от компетентния орган. В едномесечен срок ректорът сключва трудовия договор за съответната длъжност, както и договор, с който се уреждат отношенията между страните в случаите на прекратяване на трудовия договор по-рано от срока по ал. 5.

Чл. 43. (Отм. – 2005 г.)

Чл. 44. (Отм. – 2011 г.)

Чл. 45. **/1/** (Изм. – 2005 г., изм. – 2011 г.) Съветите на основните звена могат да избират хонорувани преподаватели по предложение на катедрените съвети и при осигурен хорариум за учебната година. Хоноруваните преподаватели трябва да отговарят на изискванията на специалността.

/2/ (Изм. – 2005 г.) Ректорът сключва споразумение с избраните хонорувани преподаватели, с което се определя възнаграждението за един час проведени лекции и за един час упражнение.

Чл. 46. **/1/** (Изм – 2005 г., изм. – 2009 г.) С решение на факултетния съвет като гост-преподаватели за определен срок могат да се привличат изтъкнати учени и преподаватели от чужбина и страната за научнопреподавателска дейност, които към момента на поканата не са навършили 68- годишна възраст..

/2/ (Отм.– 2005 г., нова – 2009 г.) По изключение за гост-преподаватели могат да се привличат и лица над възрастта по ал. 1, след предварително съгласуване с ректора.

/3/ (Изм. – 2005 г., изм. – 2008 г.) Ректорът сключва с гост-преподавателя споразумение за срок не повече от една година.

Чл. 46а. (Нов – 2018 г.) /1/ Университетът има право да привлича изявени специалисти от практиката с решение на съответния факултетен съвет.

/2/ Отношенията със специалистите по ал. 1 се уреждат с договор за срок до 1 година, който може да бъде подновяван.

Чл. 46б. (Нов – 2005 г., пред. 46а – 2018 г.) /1/ За подпомагане на научно-изследователската и художествено-творческата дейност се назначават специалисти и експерти.

/2/ Условието и редът за назначаването на лицата по ал. 1, както и конкретните названия на длъжностите им, се определят в съответствие с щатното разписание и утвърдените длъжностни характеристики.

Чл. 47. /1/ В съответствие с академичните свободи лицата от академичния състав имат право:

1. Да предлагат учебни програми на лекционни и семинарни курсове по ред, установен от факултетния съвет.

2. Да избират начина за поднасяне на учебния материал в рамките на учебната програма.

3. Да изразяват мнението си по научните въпроси и да публикуват резултатите от научната си дейност, независимо от мнението на звеното, в което е осъществена.

4. Да определят тематиката на научните си изследвания и сключват договори за тяхното изпълнение.

5. Да използват работното си място по всяко време при спазване на изискванията по охрана на труда и Правилника за вътрешния ред.

6. Да участват в разглеждането на служебното им положение и получават атестационна характеристика и оценка за реалния им принос в университетското образование и наука.

7. Да използват организираните форми от Университета или финансова помощ за поддържане и повишаване на професионалната и езиковата си квалификация.

8. (изм. – 2005 г., доп. – 2018 г.) Да избират и бъдат избирани в органите за управление на Университета съгласно предвидените в закона и този правилник процедури, ако не са преподаватели по чл. 45, чл. 46 и чл. 46а.

9. Да ползват материалната база на университета за спорт, туризъм и културни занимания.

/2/ Хабилитираните лица от академичния състав след пенсионирането си запазват научните си степени и звания, като при възможност факултетите им осигуряват условия за научно-преподавателска и изследователска дейност.

/3/ (Изм. – 2009 г.) Преподавателите по чл. 42, ал. 1 имат право на всеки 7 години да ползват платен отпуск до една академична година за творческо си развитие, като в срока на разрешения отпуск се включва и полагащият се платен годишен отпуск за съответния период. През тази година на тях не им се възлага учебна заетост. Във времето за творческо развитие се включват и специализациите извън университета, с

продължителност повече от три месеца. Решението се взема от факултетния съвет.

/4/ Новопостъпилите преподаватели през първите три години могат да ползват отпуск, предвиден в ал. 3, с обща продължителност до три месеца.

/5/ Непрекъснат едногодишен отпуск за всеки седемгодишен период може да се използва след пет учебни години с пълна учебна заетост.

/6/ (Нова – 2005 г., изм. – 2008 г.) Ректорът сключва договор за повишаване на квалификация, с който се уговарят условията, при които ще се ползва разрешен творчески отпуск от преподавателите по чл. 42, ал. 1. Ректорът сключва договор за повишаване на квалификация, с който се уговарят условията, при които ще се ползва разрешен творчески отпуск от преподавателите по чл. 42, ал. 1.

Чл. 48. /1/ (Доп. – 2012 г.) Академичният състав изпълнява служебните си задължения съобразно изискванията на законите, правилниците на Университета, Правилата за вътрешния трудов ред, решенията на Общото събрание, решенията на Академичния съвет и академичната етика.

/2/ Всеки член на академичния състав е длъжен:

1. Да изпълнява задълженията си в съответствие с длъжностната си характеристика и утвърдения индивидуален план за дейността си.

2. (нова – 2005 г.) Да участва в заседанията на катедрения съвет и в заседанията на органите за управление, в които е избран.

3. (предишна т. 2 – 2005 г.) Да съблюдава научната и професионалната етика.

4. (предишна т. 3 – 2005 г.) Да спазва правилниците на Университета.

5. (предишна т. 4 – 2005 г.) Да не провежда политическа или религиозна дейност в Университета.

6. (предишна т. 5 – 2005 г.) Да се отнася с уважение и достойнство към студентите, докторантите и специализантите и към работниците и служителите от административния и обслужващия персонал.

7. (предишна т. 6 – 2005 г.) Да пази служебната тайна и доброто име на Университета.

Чл. 49. /1/ Работното време на академичния състав се формира от аудиторна, извънаудиторна и допълнителна учебнопреподавателска заетост.

/2/ (Доп. – 2017 г.) Аудиторната учебнопреподавателска заетост включва:

1. Часове от лекции.
2. Часове от семинарни упражнения.
3. Часове от лабораторни и практически упражнения.
4. Часове от наблюдения или хоспетиране.
5. (доп. – 2017 г.) Часове от дистанционна форма на обучение.

/3/ Извънаудиторната учебна и научно-преподавателска заетост включва:

1. Ръководство на докторанти.
2. Ръководство и рецензиране на дипломни работи.
3. Ръководство на художественотворчески и спортни дейности.
4. Проверка и оценка на разработки за текущ контрол на обучението /тестове, курсови работи, реферати и други/;
5. Организиране на практики, учебни курсове, лагери и други.
6. Провеждане и участие в изпитни процедури.
7. Други.

/4/ Допълнителната учебнопреподавателска и друга заетост включва:

1. Приемно време за консултации.
2. Участие в заседания на катедрени, факултетни съвети, учебно-научни семинари, колегиуми и други.
3. Участие в изработване и преработване на учебна документация и учебни разписи.
4. Организация, ръководство и техническо обезпечаване на практики.
5. Курсов ръководител.
6. Участие в техническото обезпечаване на изпитни процедури /държавни, кандидатстудентски и други/.
7. Разработване на учебни тестове, проекти, диапозитиви, схеми, скици и други.

/5/ Аудиторната заетост се измерва в академични часове с продължителност 45 минути в съотношение 1 академичен час = 1 час семинарни /лабораторни/ упражнения = 1/2 часа лекции.

/6/ (Изм. – 2001 г., изм.– 2005 г.) Задължителният норматив на учебна заетост се формира от аудиторната научно-преподавателска дейност по ал.2, като този норматив се счита за изпълнен само при условие, че са осъществени дейностите по ал. 3 и 4.

/7/ (Нова – 2005 г.) Допуска се част от норматива да се осигури от дейностите, предвидени в ал. 3 и 4, по предложение на факултетния /колежанския/ съвет, утвърдено от ректора.

/8/ (Предишна ал. 7 – 2005 г.) Академичният съвет приема еквивалент от часове за дейностите, предвидени в ал. 3 и 4.

Чл. 50. **/1/** Приносът на академичния състав в учебната, научноизследователската, художествено-

творческата, административната и други дейности се оценяват чрез атестиране в следните срокове:

1. Хабилитирани преподаватели – веднъж на пет години.

2. Нехабилитирани преподаватели на безсрочен трудов договор - веднъж на три години.

3. Нехабилитирани преподаватели на срочен трудов договор – веднъж на три години.

4. Специалисти и експерти – при изтичане срока на договора.

/2/ Ректорът, деканът и техните заместници се атестират не по-рано от три години след освобождаването им от заеманата длъжност.

/3/ Атестацията на член от академичния състав може да се извърши и по искане на лицето, не повече от един път през атестационния период.

/4/ Оценяването и атестацията се извършват по предварително оповестени показатели и критерии, които задължително включват:

1. Изпълнение на норматива за учебна заетост, приет от Академичния съвет.

2. Разработени нови семинарни и/или лабораторни упражнения, учебници и учебно-помощна литература.

3. Научна /художествено-творческа/ продукция, участие в договори за научни изследвания и международно научно сътрудничество.

4. Ръководство на дипломанти, докторанти и специализанти.

5. (нова – 2005 г.) Проучване на студентското мнение.

/5/ Атестацията се извършва от комисия, чийто състав и мандат се определя от факултетния съвет.

Становището на атестационната комисия се утвърждава с решение на факултетния съвет, съобразено със ЗВО.

/6/ При атестация лицата от академичния състав са длъжни да предоставят на атестационната комисия всички сведения за научната и учебната си дейност, които се изискват от Правилника за атестация.

Чл. 51. /1/ Членовете на академичния състав се освобождават от длъжност със заповед на ректора:

1. По тяхно искане.

2. При осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление.

3. Когато не може да им се осигури изпълнение на преподавателска дейност и не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина след решение на основното звено.

4. При доказано по установения ред плагиатство в научните трудове.

5. При отнемане на научно звание или научна степен.

6. При две последователни отрицателни атестации.

7. При поставяне под запрещение.

8. (нова – 2005 г.) При извършване на провинения, даващи основания за дисциплинарно уволнение.

/2/ (Отм.-2005 г.)

/3/ Освободените по ал.1, т.3 преподаватели получават обезщетение в размер на трудовото си възнаграждение до изтичане на трудовия им договор, но не повече от дванадесет месеца след освобождаването им.

Чл. 52. /1/ При неизпълнение или нарушение на трудовите задължения, предвидени в този правилник,

Закона за висшето образование и Кодекса на труда, на членовете на академичния състав се налагат следните наказания:

1. Забележка.
2. Предупреждение за уволнение.
3. Уволнение.

/2/ (Изм.– 2005 г.) Дисциплинарните наказанията по ал. 1, т.т. 1 и 2, могат да се налагат и от ръководителя на катедрата и декана на факултета, а по т. 3 – от ректора.

/3/ Наказанието “дисциплинарно уволнение” се налага за член на академичния състав или на лице от останалия персонал на Университета при умишлено извършване на следните нарушения, предвидени в чл. 58а от ЗВО:

1. Поставяне на изпитна оценка без да е проведен изпит;

2. Провеждане на изпит и поставяне на оценка на лице, което няма право да се яви на изпит при съответния преподавател;

3. Издаване на документ от името на Университета, факултета или друго негово основно звено, в който невярно се отразяват завършени етапи в обучението на студент, докторант или специализант.

/4/ (Отм. – 2001 г.)

/5/ За разследване на извършените нарушения по ал. 3, ректорът назначава комисия в състав: зам.-ректор; декан /зам.-декан/ на съответния факултет; ръководител на самостоятелно звено или на катедра; юрисконсулт на Университета и административен началник – за лицата от административния или обслужващия персонал. На заседанията на комисията се кани да присъства и представител на Контролния съвет.

/6/ Ректорът взема решение за дисциплинарно уволнение на основата на доклада на комисията и мнение на Контролния съвет.

/7/ (Изм. – 2001 г.) Член на академичния състав, за който е установена и доказана корупция, се уволнява дисциплинарно и се прави предложение до компетентния орган за лишаването му от звание.

/8/ (Изм. – 2001 г.) При данни за извършено престъпление се сезира прокуратурата.

Чл. 53. /1/ За образцова работа, активност и високи постижения в научно-преподавателската дейност, преподавателите могат да бъдат награждавани.

/2/ Университетът дава следните награди на преподавателите и другите служители:

1. Публична благодарност.

2. Почетен знак.

3. Вписвания в почетната книга.

4. (изм. – 2001 г., 2003 г., 2009 г.) Парична сума.

/3/ (Изм. – 2001 г., доп. - 2005 г., изм. – 2009 г.) Наградите по т.т. 1 и 2 се дават с решение на ректорския съвет, по т. 3 се дават от академичния съвет, а по т. 4 – от ректора.

/4/ (Отм. – 2003 г.)

ГЛАВА ШЕСТА ПОЧЕТНИ ЗВАНИЯ

Чл. 54. /1/ Университетът присъжда почетно звание *доктор хонорис кауза* на български и чуждестранни граждани, които имат съществени заслуги за развитието на науката и висшето образование в Република България.

/2/ (Доп. – 2005 г.) Решението за присъждане на почетното звание се взема от Академичния съвет по предложение на факултетния и колежанския съвет в съответствие с утвърдени правила.

/3/ Носителите на званието *доктор хонорис кауза* имат право ежегодно да изнасят публична лекция в Университета.

Чл. 55. /1/ Университетът присъжда звание “почетен професор на Югозападния университет” на хабилитирани преподаватели, които са работили повече от осем години в системата на Университета на щатна длъжност и имат съществен принос за неговото развитие.

/2/ (Изм.– 2005 г.) Същото звание може да се присъди и на хабилитиран преподавател на щатна длъжност, с минимален петгодишен трудов стаж във висше училище, който има особени приноси към университета за подобряване на преподавателската дейност, създаването на млади научни кадри, развитие на отделни специалности, междуинституционални връзки и други.

/3/ Присъждането се извършва с решение на Академичния съвет по предложение на съответния факултетен съвет.

/4/ Носителите на почетното звание имат право да ползват почивната база на Университета, да участват в урежданите от Университета или факултета научни

прояви, да изнасят по една публична лекция пред студенти.

Чл. 55а. (Нов – 2007 г.) /1/ Университетът присъжда званието “Почетен ректор на Югозападния университет “Неофит Рилски” за значим принос в управлението за развитието на университета в областта на висшето образование, науката и културата.

/2/ Званието се присъжда от Академичния съвет.

Чл. 55б. (Нов – 2007 г.) /1/ Университетът присъжда отличие “Огърлица “Неофит Рилски” за съществени заслуги в управлението на университета и на основните звена в областта на висшето образование, науката и културата.

/2/ Отличието се присъжда с решение от Академичния съвет.

ГЛАВА СЕДМА

ОРГАНИЗАЦИЯ НА

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Чл. 56. /1/ Научните изследвания в Университета са насочени към създаването на нови научни знания или научно-приложни продукти, както и за обосноваване и развитие на обучението.

/2/ Университетът създава условия за осъществяване на научната дейност на членовете на академичния състав като:

1. Осигурява безплатна материална база.
2. Организира и подпомага участието на членовете на академичния състав в научни конференции, семинари и други научни прояви.
3. Осъществява според възможностите си средства за тази цел.
4. Осъществява издателска дейност.

Чл. 57. /1/ (Нова – 2011 г.) Университетът осигурява необходимите условия за съвместна научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност с други висши училища и организации в страната и чужбина.

/2/ (Предишна ал. 1 – 2011 г.) Научната дейност в Университета се осъществява индивидуално или чрез колективи от членове на академичния състав, включително с участие на учени от други институции от страната и чужбина, както и на студенти.

/3/ (Предишна ал. 2 – 2011 г.) Научните изследвания се финансират от субсидия от държавния бюджет и от допълнителни средства, набрани по правилата за финансиране.

/4/ (Изм., предишна ал. 3 – 2011 г.) Основните звена в университета организират ежегодни научни сесии, на които академичният състав докладва постигнатите през годината резултати от научноизследователската, художественотворческата, проектната и иновационната дейност.

/5/ (Предишна ал. 4 – 2011 г.) В ежегодния си отчет пред Общото събрание, ректорът включва информация и за организацията, резултатите и разходите по проведената научноизследователска дейност.

/6/ (Доп – 2005 г., предишна ал. 5, отм. - 2011 г.)

ГЛАВА ОСМА СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Чл. 58. /1/ (Изм. – 2007 г.) Студент е този, който се обучава за придобиване на образователните степени “бакалавър” и “магистър”.

/2/ (Изм.– 2005 г.) Докторант е този, който притежава образователната степен “магистър” и се подготвя за придобиване на образователна и научна степен “доктор”.

/3/ Специализант е този, който повишава квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобива по-висока образователна степен или нова специалност.

/4/ ((Доп. – 2005 г., предишна ал. 5, изм. – 2011 г.) Условието за приемане на студенти, докторанти и специализанти се определят със Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и вътрешните правилници на университета.

/5/ (Доп.– 2005 г., предишна ал. 4, изм. – 2011 г.) Статут на студент, докторант или специализант се придобива при записване в университета и се загубва при отписване, както и при отстраняване от университета в случаите, определени с чл. 74, ал. 2 на ЗВО, Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и вътрешните правилници на университета.

Чл. 59. **/1/** Студентите и докторантите имат право:

1. Да избират учебни дисциплини при условията, определени в учебния план.

2. Да получават необходимата информация по въпросите, които ги засягат, вкл. по законодателството за висшето образование, квалифицирана помощ и ръководство от курсовия ръководител, от ръководителя на катедрата и основното звено и техния академичен състав, а при нужда и от ректорското ръководство.

3. Да се обучават едновременно по повече от една специалност или да изучават допълнителни

курсове при условия, определени от Правилника за образователната дейност и решенията на факултетните съвети.

4. Да участват в научноизследователска дейност на Университета, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждение.

5. Да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на Университета.

6. Да ползват студентски общежития, столове, медицинско обслужване, намаление при пътуване по градския и междуградския транспорт, както и цялата база на Университета за учебна, научноизследователска, спортна и културна дейност и други придобивки за нормален живот и обучение при условия, определени от държавата и Университета. Условията за ползването на спортната база и компютърните лаборатории се определят от Академичния съвет по предложение на Студентския съвет.

7. Да се сдружават в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България.

8. Да се преместват в други висше училище, факултет, специалност, степен или форма на обучение в съответствие с Правилника за образователната дейност.

9. Да прекъсват обучението си, както и да го продължават след това при условия и по ред, регламентирани в Правилника за образователната дейност.

10. Да ползват ваканция не по-малко от 30 дни в рамките на една учебна година.

11. Да получават стипендии съобразно действащото законодателство и правилника.

12. Да ползват кредит за заплащане на такси и/или издръжка през периода на обучението съгласно действащото законодателство.

13. Да обжалват по съответния ред и пред съответните органи на управление решения и действия на Университета, които се отнасят до положението им като студенти;

14. Да получават необходимата професионална ориентация.

15. Да се обучават по индивидуален план, ако отговаря на установените изисквания с правилника.

16. Да изразяват мнение относно качеството на учебния процес по установен от Академичния съвет ред.

/2/ Всички студенти имат равни права. Единственият критерий за оценка на тяхната дейност е успехът, показан в процеса на обучението.

/3/ Студентите, докторантите и специализантите - сираци, слепи, глухи, инвалиди от първа и втора група, военноинвалиди, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризирани, имат право на специални облекчения, регламентирани в Правилника за образователната дейност и в други правилници.

Чл. 60. Всеки студент е длъжен:

1. Да спазва ЗВО, Правилника за устройството и дейността на ЮЗУ, Правилника за образователната дейност и правилата за административното и информационно обслужване във факултетите.

2. Да се записва в по-горен курс до началото на поредната учебна година, или да урежда студентското си положение в определените от декана срокове;

3. Да изпълнява в срок всички контролни работи, курсови задачи, проекти и други, предвидени в учебния план и учебните програми.

4. Да полага необходимите изпити в рамките на учебната година.

5. Да опазва предоставената му учебна, техническа и лабораторна база.

6. Да не провежда политическа дейност на територията на Университета.

7. Да спазва установените правила за поведение и вътрешен ред в Университета.

8. Да се отнася с уважение към преподавателите, административното ръководство, работниците и служителите в Университета.

9. Да допринася със своята подготовка и гражданско поведение за издигане на престижа и научния авторитет на Университета.

Чл. 60а. (Нов – 2011 г.) Всеки докторант е длъжен да спазва изискванията, определени със Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и вътрешните правилници на университета.

Чл. 61. /1/ Специализациите в Университета се провеждат въз основа на договор, сключен между Университета и специализанта или институцията, за чиито нужди той специализира.

/2/ В договора за специализация /следдипломното обучение/ се определят:

1. Названието на специализацията.

2. Мястото, формите и времето на обучението.

3. Финансовите условия по време на обучението.

4. Последствията от неизпълнението или нарушението на договора.

5. Допълнителни условия за реализация на договора.

/3/ Обучаващият се във формите за следдипломно обучение има правата и задълженията на студентите, с изключение на правото да избира и да бъде избран в органите за управление на Университета и структурните му звена.

Чл. 62. Обучението на докторантите се извършва на основата на индивидуален план, одобрен от катедрата и утвърден от факултетния съвет.

Чл. 63. За ръководители на докторанти се назначават хабилитирани преподаватели на трудов договор в Университета – професори и доценти по съответната специалност.

По изключение, при липса на подходящи хабилитирани лица на трудов договор, за ръководители могат да се назначават специалисти от други висши училища или научен институт.

Чл. 64. За докторантите, независимо от формата на обучение, се прилагат разпоредбите на действащото законодателство относно процедурите по защита на дисертационните трудове и контрол върху организацията и съдържанието на учебния процес.

Чл. 65. /1/ Орган за защита на общите интереси на обучаващите се е Студентският съвет. Той се състои от представителите на студентите и докторантите в Общото събрание на Университета.

/2/ (Нова – 2005 г.) Студентите и докторантите избират свои представители при условия и ред, определени с правилника по ал. 3.

/3/ (Предишна ал.2 – 2005 г) Студентският съвет приема правилник за организацията и дейността си и го представя на Академичния съвет на Университета. Академичният съвет може да възрази срещу неговите

разпоредби, които противоречат на законите и правилниците на Университета.

/4/ (Предишна ал. 3 – 2005 г.) Оспорените разпоредби по предходната алинея не се прилагат до решаване на спора чрез преговори или от министъра на образованието и науката.

/5/ (Предишна ал. 4, изм. – 2005 г.) Дейността на Студентския съвет се финансира от Университета в размер не по-малко от 1 на сто от таксите за обучение. Средствата се използват за защита на социалните интереси на студентите, за провеждане на културна, спортна, научна, творческа и международна дейност.

Чл. 66. (Доп. – 2005 г., 2007 г.) Студентският съвет има право:

1. Да прави предложения за въвеждане на допълнителни избираеми и факултативни учебни дисциплини.

2. Да прави предложения за покана на външни преподаватели и гост-професори.

3. Да организира създаването на научни специализирани студентски общности и публикуването на техни трудове.

4. Да създава и управлява свои организационни звена.

5. Да установява вътрешни и международни образователни, културни и следдипломни контакти между студентите.

6. Да изразява мнение и да прави предложения за развитието на спортната дейност в Университета.

7. Да участва в управлението на студентските обществения.

8. Да участва в организацията на учебния процес, разпределението на стипендиите и помощите за студентите.

9. (нова – 2005 г., доп. – 2007 г.) Да организира избора на свои представители в ръководните органи на университета, както и в Съвета на настоятелите;

10. (нова – 2005 г., доп. – 2007 г.) Да участва със свои представители в наблюдението на Вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав в университета, както и при разработване на въпросите за проучване на студентското мнение.

/2/ (Нова – 2005 г.) Студентският съвет поддържа самостоятелна страница в Университетския информационен център за информационно обслужване на студентите и докторантите, която се финансира от средствата по чл. 65, ал. 5.

Чл. 67. /1/ (Изм. – 2001 г., изм. – 2011 г.) Студент и специализант се отписва по ред и условия, определени с Правилника за образователните дейности, а докторант – по реда, определен с Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

/2/ (Изм. – 2001 г.) Студент, който наруши този Правилник, Закона за висше образование, Правилника за образователните дейности, се наказва с:

1. Забележка.
2. Предупреждение за отстраняване.
3. Отстраняване от Университета.

/3/ Наказанията, предвидени по т. 1 и 2 се налагат от декана, а по т. 3 – от ректора по предложение на декана.

/4/ Наказанието се налага с писмена заповед, която се връчва на студента, а при невъзможност – се изпраща на постоянния адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

/5/ (Изм. – 2001 г.) Органите, които налагат предвидените наказания, са длъжни преди налагането

им да изслушат студента или да приемат писмените му обяснения и да съберат и оценят събраните доказателства. Тази разпоредба не се прилага, когато обясненията на студента не могат да бъдат приети по негова вина.

Чл. 68. /1/ За получени високи резултати в учебната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност и за достойно гражданско поведение, студентите в Университета се поощряват с:

1. Публична благодарност.
2. Парична награда.
3. Почетен знак на Университета.
4. Вписване в почетната книга на Университета.

/2/ Поощрението по т. 1 и 3 се дава при преценка на ректора или декана, по т. 2 по решение на Ректорския съвет, а по т. 4 по решение на Академичния съвет.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ДРУГИ ВИСШИ УЧИЛИЩА, УЧРЕЖДЕНИЯ И ОРГАНИЗАЦИИ

Чл. 69. /1/ (Изм. – 2005 г.) Научноизследователската дейност се осъществява и във взаимодействие с други висши училища, учреждения и организации, на основата на дългосрочни договори за съвместна дейност.

/2/ (Изм. – 2005 г.) Договорите по предходната алинея се сключват от ректора по предложение от основното звено и/или от международния отдел.

Чл. 70. /1/ С други висши училища и научни учреждения, вкл. институти на БАН, могат да се сключват договори за организирането на съвместна дейност по подготовката на специалисти в определени направления на науката, както и за организиране на

следдипломната квалификация в отделни сфери или области на познанието.

/2/ С договорите по предходната алинея се уреждат въпросите във връзка с формата на обучение, правата и задълженията на двете организации по осъществяването на учебния процес, както и финансовите отношения във връзка с обучението, включително и по разпределението на получените средства между двете организации.

Чл. 71. Правилата за отделните видове договори се прилагат и при организирането на междуфакултетно сътрудничество, главно във връзка с осъществяването на комплексни научни изследвания.

Чл. 72. По решение на Академичния съвет, съгласувано със заинтересовани учреждения и организации, могат да се изградят специализирани центрове или други звена за изследване на определена научна тематика, като отношенията се уреждат с договор. Тези центрове се ръководят от съответните факултети и ръководства на организациите, като методическото и научно ръководство се осъществява от преподавателския екип.

Чл. 73. При необходимост в рамките на съществуващите възможности и с оглед взаимната заинтересованост на отделните факултети и различните учреждения, се организира взаимодействие за осъществяване на регулярно научно-приложно сътрудничество - организиране на периодични семинари, на теоретически конференции, научно-практически конференции и други. Отношенията се осъществяват въз основа на дългосрочни програми, за чието изпълнение се сключват от ректора годишни договори с уреждане на всички въпроси по предвидените мероприятия.

Чл. 74. /1/ (Изм. и доп. – 2011 г.) Университетът организира международно сътрудничество чрез:

1. Сключването на договори за съвместна учебна дейност и договори за образователен франчайз с акредитирани чуждестранни висши училища, признати по законодателството на съответната държава.

2. Сключването на договори за съвместна научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност и други форми на съвместна дейност с акредитирани чуждестранни висши училища и организации, признати по законодателството на съответната държава.

3. Участие в съвместни проекти, финансирани от международни образователни и научни програми.

4. Членуването в международни организации.

Чл. 75. /1/ Международното сътрудничество на Университета се осъществява чрез:

1. (доп. – 2005 г.) Обмен на научно-преподавателския състав, студенти и докторанти в рамките на международни проекти и/или програми за четене на лекции, и/или научно-изследователска работа, както и за обучение;

2. Участие в съвместни научни изследвания.

3. (отм. – 2005 г.)

4. (отм. – 2005 г.)

5. (доп. – 2005 г.) организиране и участие в международни форуми – конгреси, конференции, симпозиуми, семинари и др.

/2/ (Изм. – 2005 г.) За осъществяване на дейностите по ал. 1 Академичният съвет утвърждава Стратегия за международното сътрудничество.

Чл. 76. Финансирането на международното сътрудничество се осъществява чрез средства от:

1. Бюджета на Университета.

2. Спонсори и дарения.
3. Субсидии от фондове и фондации.
4. Международни договори.
5. (изм.– 2005 г.) международни договори и/или програми.

ГЛАВА ДЕСЕТА **АДМИНИСТРАТИВЕН** **И ОБСЛУЖВАЩ ПЕРСОНАЛ**

Чл. 77. /1/ Административният и обслужващ персонал се състои от служителите и работниците в административните и помощните звена, катедрите и другите структурни звена, които работят по трудово правоотношение с Университета.

/2/ Длъжностите от административния и обслужващ персонал, които се заемат въз основа на конкурс, се определят от Академичния съвет.

Чл. 78. /1/ Освен изрично посочените в Кодекса на труда, работниците и служителите имат право:

1. Да избират и да бъдат избирани в органите за управление на Университета и неговите структурни звена, в предвидените в глава първа и втора на този правилник случаи.

2. Да поддържат и повишават професионалната си и езикова подготовка според нуждите на изпълняваната работа.

3. Да членуват в професионални и други организации.

/2/ Служебното положение и професионалното развитие на работниците и служителите се определя въз основа на реалния им принос за осъществяване на дейностите в Университета.

/3/ (Нова – 2011 г.) Приносът на членовете на административния и обслужващия персонал се оценява

чрез атестиране при условията и по реда на Правилника за атестиране на административния и обслужващия персонал.

Чл. 79. Освен установените в Кодекса на труда и другите закони задължения, работниците и служителите са длъжни:

1. Да изпълняват трудовите си задължения с пълно използване на професионалната си квалификация;

2. Да се отнасят с уважение към честта и достойнството на академичния състав, докторантите, специализантите и студентите.

3. Да опазват служебната тайна.

4. Да опазват поверената им техника.

5. Да пестят суровините, материалите, енергията, паричните и други средства, които са им предоставени за изпълнение на служебните задължения.

6. Да изпълнява и други задължения, произтичащи от Правилата за вътрешния трудов ред и решенията на ръководните органи на университета и структурните му звена.

Чл. 80. /1/ Административното ръководство на Университета се състои от ректора, деканите, ръководителите на катедри, ръководителя на звеното по образователни дейности и на други структурни звена, техните заместници и другите лица, на които е възложено ръководството на дейност в Университета.

/2/ Административното ръководство е длъжно:

1. Да организира работата на академичния състав, административния и обслужващия персонал, докторантите, специализантите и студентите в съответствие с длъжностните характеристики.

2. Чрез административния и обслужващ персонал да информира своевременно академичния състав за

тяхната учебна заетост, изпитните сесии и другите форми на работа.

3. Да осигурява условия за поддържане и повишаване на професионалната квалификация.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ НА УНИВЕРСИТЕТА

Чл. 81. /1/ Имуществото на университета се състои от право на собственост върху движими и недвижими вещи и други вещни права, вземания и задължения, включително и дялови участия.

/2/ Източници на имуществото на университета са: предоставени средства от държавата, собствени средства, банкови заеми, дарения и спонсорство, собствено строителство, приходи от стопанска дейност, наеми и други.

Чл. 82. /1/ Изградените и придобити със собствени средства материални обекти /сгради, съоръжения, транспортни средства/ са собственост на университета, използват се за неговите нужди по установения ред с този правилник и решенията на академичния съвет. Разпореждания с тези обекти могат да се извършват само въз основа на решение на Академичния съвет.

/2/ Забранява се предоставяне на материални обекти – собственост на университета, за безвъзмездно ползване от други лица, освен ако не се касае за дейност, свързана с университетското обучение.

/3/ Върху предоставените от държавата или общината материални обекти се учредява в полза на университета право на ползване или право на строеж.

Чл. 83. /1/ Материалните обекти (движими вещи и недвижими имоти), които са получени въз основа на

дарение или завещание, се използват съгласно волята на дарителя (завещателя) от университета или съответните обособени звена (факултетите и други), в полза на които е извършен съответния акт.

/2/ Горната разпоредба се отнася и за движимите вещи и недвижимите имоти, които са били предоставени по установения ред от трети лица /граждани, търговски дружества, организации/ за ползване от отделни факултети и други обособени звена. Правото на ползване се осъществява в полза на звеното от неговия ръководител.

Чл. 84. /1/ Университетът съставя, изпълнява, приключва и отчита самостоятелен бюджет.

/2/ В рамките на общия бюджет Академичният съвет ежегодно утвърждава бюджет на факултетите и на колежа на Университета. Предвидените средства се изразходват и управляват от ръководителите на звената, които носят отговорност за тяхното законосъобразно и правилно събиране и изразходване.

/3/ В приходната част на бюджета на Университета постъпват:

1. Субсидии от държавния бюджет.
2. Финансова помощ от общините.
3. Дарения, завещания, наследства, спонсорство.
4. Собствени приходи от:
  - а) Постъпления от научноизследователска, експертно-консултантска и художествено-творческа, лечебна и спортна дейност и от права върху индустриална собственост, авторски и други сродни права.
  - б) Постъпления от такси за кандидатстване и за обучение.
  - в) Следдипломна квалификация.
  - г) Други дейности, свързани с учебния процес.

/4/ Приходната и разходната част на бюджета се съставя по класификацията на приходите и разходите на държавния бюджет.

/5/ Превишаването на приходите над разходите в края на годината преминава като наличност в бюджета на Университета за следващата година.

Чл. 85. /1/ (Изм. – 2005 г.) Паричните средства на Университета, получени като субсидия от държавния бюджет или от таксите за обучение и други източници, се внасят по сметка в държавна банка.

/2/ Паричните средства на Университета се изразходват съгласно утвърдената от Академичния съвет приходно-разходна сметка по предвидените цели предназначения за съответната календарна година.

/3/ Приходно-разходната сметка на Университета се утвърждава за всяка календарна година, но не по-късно от един месец след предоставянето на съответните средства от държавния бюджет.

Чл. 86. (Изм. – 2017 г.) Получените средства от такси за обучение се разпределят в съотношение 75:25 за факултетите и университета, като факултетите поемат всички разходи по организацията и провеждането на учебния процес.

Чл. 87. /1/ Общият бюджет на Университета се разпределя в две основни части:

1. Средства за общоуниверситетски разходи.
2. Средства за основните звена на Университета.

/2/ Средствата за общоуниверситетски разходи включват:

1. Средства за стипендии.
2. Разходи по указа за насърчаване на раждаемостта.
3. Средства за капиталови разходи.

4. Средства за работна заплата и социални осигуровки на служителите в ректората.
5. Средства за отопление и електроенергия.
6. Средства за транспорт.
7. Канцеларски материали и консумативи.
8. Средства за студентския съвет.
9. Студентски общежития и столове.
10. Други разходи.

/3/ Средствата за основните звена се определят съгласно чл. 86 за паричните средства от такси и следдипломно обучение. Държавната субсидия се разпределя на базата на диференцирани нормативи по професионални направления.

/4/ (Нова – 2005 г.) Средствата за социално-битово и културно обслужване се разпределят и използват за:

1. Пряко изплащане на членовете на колектива - в пари, в зависимост от действително отработените дни за периода, за който се начисляват.
2. Поевтиняване на храната в стола.
3. Организиране на тържества и други.
4. Отпускане на помощи за членовете на колектива за лекарства, при боледуване или други случайно настъпили събития.
5. За задоволяване на други социално-битови и културни потребности.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА СЛУЖЕБНА ТАЙНА

Чл. 88. **/1/** Служебна тайна са всички данни и сведения, разгласяването на които може да увреди авторитета на университета и да доведе до имуществени вреди или пропуснати ползи.

/2/ Служителите и преподавателите в Университета са длъжни да не разгласяват факти, станали им известни при или по повод изпълнение на служебните им задължения.

/3/ Нарушаването на предходната алинея представлява нарушение на трудовата дисциплина, като на виновните лица се налагат предвидените в КТ и ЗВО дисциплинарни наказания.

Чл. 89. Изявления от името на Университета може да прави само ректорът или упълномощено от него лице.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. /1/ Първият седемгодишен интервал, в който членовете на академичния състав могат да ползват едногодишен отпуск за творческото си развитие, започва да тече от влизането в сила на ЗВО.

/2/ За членовете на академичния състав, постъпили на работа в Университета след влизането на ЗВО в сила, началото на седемгодишния период започва да тече от деня на назначаването.

§2. Членовете на академичния състав, които заемат длъжностите по чл. 42, ал. 1 повече от 12 години, без да са придобили научна степен, се оценяват и атестират в срок до 31 декември 2000 година.

§3. (Отм. – 2005 г.)

§4. Заварените членове на академичния състав, които заемат длъжността “главен асистент” повече от пет години, без да притежават научна степен “доктор”, се атестират в срок до 31 декември 2000 година.

СЪДЪРЖАНИЕ

Глава първа. Общи положения.....	3
Глава втора. Организационна структура и управление на университета	9
Глава трета. Органи за управление на факултетите, колежа, катедрите и другите структурни звена	21
Глава четвърта. Структура и организация на учебния процес	30
Глава пета. Академичен състав.....	37
Глава шеста. Почетни звания	48
Глава седма. Организация на научноизследователската дейност	49
Глава осма. Студенти, докторанти и специализанти	50
Глава девета. Взаимоотношения с други висши училища, учреждения и организации	58
Глава десета. Административен и обслужващ персонал	61
Глава единадесета. Имущество и финансова дейност на университета	63
Глава дванадесета. Служебна тайна	66
Преходни и заключителни разпоредби	67